

korpusi te odnosi nacionalnih književnosti u zapadnoeuropskome književnome krugu. Dimitar Pandev je govorio o češkim utjecajima na suvremenu makedonsku poeziju, Ivo Harek o poimanju regionalnoga pjesnika, Joseph Rostinsky o japanskoj percepciji čeških tekstova, a Kornelija Kuvač-Levačić o oblikovanju fantastičnih priča Vesne Bige. O utjecaju upravljanja vremenom na jezičnu djelatnost čitanja i razvoj komunikacijske kompetencije u osnovnoj školi govorile su Katarina Aladrović Slovaček i Melita Ivanković, a o funkciji časopisa u obrazovanju govorila je Patricia Marušić. Marie G. Soboleva govorila je o češko-poljskim kulturnim i obrazovnim partnerstvima, a Nataša Urošević o češko-hrvatskim kulturnim odnosima u radu istarskoga pjesnika Mije Mirkovića, tj. Mate Balote.

Iako se većina izloženih referata bavila češkom književnošću i kulturom u odnosu na druge nacionalne književnosti i kulturu, metodološki i motivski referati i rezultati istraživanja mnogih iznesenih radova mogu se povezati i s područjem istraživanja dječje književnosti, književne recepcije, međukulturnih dodira i dječjega jezičnoga diskursa. Neposredno su u dodiru s područjem dječje književnosti bili osobito spomenuti referati o bračkim pričama, o fantastičnoj književnosti i o časopisima u obrazovanju. Svi prikazani radovi skupljeni su u Zbornik skupa „Jezik i književnost u regiji“ koji je već u postupku objavljivanja.

Katarina Aladrović Slovaček

Spotkania Międzykulturowe

Sosnowiec, Poljska, 25.-26. listopada 2011.

Međunarodni znanstveni skup *Interkulturalni susreti* održan je od 25. do 26. listopada 2011. godine u Sosnowiecu u Poljskoj u organizaciji Instituta za slavenske filologije Sveučilišta u Šleskoj. Na skupu su svojim izlaganjima sudjelovali slavisti iz Češke, Slovačke, Poljske, Rusije, Makedonije, Bosne i Hercegovine te Hrvatske. Uz dvoje domaćih znanstvenika s Instituta za slavenske filologije u Sosnowiecu (Ludwig Selimski i Krystyna Jarzabek) koji su govorili o prevladavanju kulturnih stereotipa, pozvani predavač bio je i hrvatski znanstvenik sa Sveučilišta u Zadru, Robert Bacalja, koji je govorio o imagološkim aspektima Begovićeve *Gospođe Walewske*.

Na znanstvenome skupu sudjelovalo je pedeset znanstvenika koji su predstavili svoje radove u trima sekcijama. U prvoj su sekciji predstavljeni radovi iz područja književnosti u kojima su autori pokušali pronaći različite elemente kulture prisutne u stvaralaštvu pojedinih nacionalnih pisaca, te su analizirali međukulturalne utjecaje pisaca slavenskoga jezično-književnoga kruga. Pojam transkulturacije u Krležinom

romanu *Povratak Filipa Latinovicza* obradila je Ana Dalmatin (Dubrovnik), dok je o metatekstualnim postupcima i kulturnom identitetu romana *Isušena kaljuža* i *Berenikina kosa* govorila Sanja Tadić-Šokac (Rijeka). Andrea Sapunar Knežević i Marijana Togonal (Rijeka) prikazale su priloge o poljskoj kulturi i književnosti u novinama i časopisima hrvatskoga narodnoga preporoda, dok je Andrea Radošević (Zagreb) govorila o odjeku poljske latinske proze u hrvatskoj srednjovjekovnoj književnosti. Teodora Vigato (Zadar) govorila je o poljskim autorima na hrvatskoj lutkarskoj sceni, a Katarina Dudova (Nitra) o jeziku u poljskim basnama. O poljskom i bugarskom tumačenju dijaloga u filmovima govorila je Magdalena Szydłowska (Sosnowiec), a o interkulturalnim relacijama hrvatskoga romantizma govorila je Krystyna Pieniazek Marković (Poznan).

U drugoj su sekciji predstavljeni radovi iz područja jezikoslovlja u kojima su autori promatrali jezik u dodiru s drugim jezicima, osobito utjecaj engleskoga jezika na slavenske jezike, odnos jezika i kulture te razvoj interkulturalne kompetencije kroz učenje jezika. Dunja Pavličević-Franić i Katarina Aladrović Slovaček (Zagreb) govorile su o jezičnim promjenama u dobno određenim sociolektima, a o neverbalnoj komunikaciji govorila je Hazema Ništrović (Zenica). O frazemima u pučkoj drami s otoka Silbe „Ki će platiti“ govorio je Ivica Vigato (Zadar), a o odstupanjima u udvajanju u makedonskome jeziku govorio je Igor Stojanovski (Skopje).

U trećoj su sekciji predstavljeni radovi iz područja poučavanja jezika kao materinskoga i drugoga jezika te osobito o važnosti kulture u učenju stranoga jezika. O važnosti kulture u učenju ruskoga jezika govorila je Amela Ljevo-Ovčina (Sarajevo), a Josip Lasić (Split) o kulturi u učenju hrvatskoga jezika. Ludmila Vasilieva (Lwow) govorila je o aspektima poučavanja slavenskih jezika, a Anita Račakova (Banska Bistrica) o interkulturalnoj kompetenciji u poučavanju. O interkulturalnom aspektu razvoja dalmatinskih gradova govorio je Tomas Czapik (Sosnowiec), a o stereotipima u interkulturalnom kontekstu govorile su Jana Pekarovičeva i Adela Gabrikova (Bratislava).

S obzirom da je Odsjek za kroatistiku Instituta za slavenske filologije bio vrlo aktivan u organizaciji znanstvenoga skupa, svojim je izlaganjima skup obogatilo i petnaestak znanstvenika sa sveučilišta u Splitu, Zadru i Zagrebu.

Premda skup nije bio prvenstveno usmjeren na kontekste specifične za dječju književnost i kulturu, više je referata posredno bilo relevantno i za to područje, osobito oni o povijesnim međukulturalnim dodirima te jezičnim kontaktima i interkulturalnoj kompetenciji. Za tematiku koja je u fokusu interesa časopisa *Libri & Liberi*, neposredno su bila zanimljiva izlaganja Theodore Vigato i Katarine Dudove.

Vjerujem da će se tradicija ovoga znanstvenoga skupa nastaviti kako bi slavisti

iz različitih zemalja razmijenili svoja znanja i iskustva te raspravljajući o daljnjim temama stvarali nove *interkulture susrete*, otvarajući time još šire vrata i područja istraživanja dječje književnosti i s njom na različite načine povezanih kulturnih pojava.

Katarina Aladrović Slovaček

Rano učenje hrvatskoga/materinskoga jezika

Zagreb, 10.-12. studenoga 2011.

Petu međunarodnu konferenciju o naprednim i sustavnim istraživanjima (*5th International Conference on Advanced and Systematic Research – ECNSI 2011*) koja je održana u Zagrebu od 10. do 12. studenoga 2011. organizirali su Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Europski centar za napredna i sustavna istraživanja (ECNSI). Program se sastojao od plenarnog dijela i specijaliziranih simpozija na kojima je sudjelovalo više od dvjesto autora iz nekoliko europskih zemalja (Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Češke, Makedonije, Turske, Francuske, Španjolske, Švedske, Ujedinjenog Kraljevstva, Njemačke). Službeni jezici Konferencije bili su hrvatski i engleski. Uz nekoliko drugih specijaliziranih skupova unutar Konferencije, održan je i Peti specijalizirani znanstveni skup *Rano učenje hrvatskoga/materinskoga jezika (RUHMJ-5)* čija je središnja tema bila „Kurikul ranoga učenja hrvatskoga/materinskoga jezika“. U dvodnevnom radu ovoga skupa sudjelovalo je 38 autora iz Hrvatske, Makedonije i Slovenije.

Plenarno izlaganje o temi „Poučavanje dječje književnosti u predškolskim ustanovama i osnovnoj školi u Sloveniji“ održala je Milena Mileva Blažić s Pedagoškog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani. Istaknula je da je književnost u slovenskim predškolskim ustanovama sastavni dio područja jezičnoga razvoja, te se nastavlja u osnovnoj školi kroz nastavni predmet Slovenski jezik. Didaktika (metodika) dječje književnosti i književnosti za mladež, a u skladu s njom također i Kurikul za predškolske ustanove (1999.), te Nastavni plan i program za osnovne škole (2011.), kao teorijsko polazište uzimaju teoriju recepcije. Ipak, povodom kvalitetnijega i učinkovitijega uspostavljanja komunikacije između mladog čitatelja i književnoumjetničkog teksta, među slovenskim se metodičarima književnosti javljaju mišljenja o potrebi zamjene paradigme teorije recepcije utemeljene na teoriji književnog sustava sustavnim didaktikom (metodikom).

Pozvana izlaganja održali su Ante Bežen s Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Berislav Majhut s Odsjeka u Petrinji istoga fakulteta. A. Bežen u svom je izlaganju „Projekcija kurikula hrvatskoga jezika u osnovnoj školi u odnosu na